

2017-04-18

Samordningskansliet
Ingela Jönsson
Tfn: 063-14 77 62
E-post: ingela.jonsson@regionjh.se

RS/904/2017

Akutsjukvård i extrem glesbygd

Ärendebeskrivning

Landstingen i Norrbotten, Västerbotten och Region Jämtland-Härjedalen har ingått i projektet Akutsjukvård i extrem glesbygd, AXG, sedan 2011. Region Jämtland-Härjedalen har beslutat att under en period av i första hand 2 år fortsätta verksamheten i driftsfas, d.v.s. 2015-2017. Projektet blev fördröjt av flera anledningar och startade först 4 maj 2015. Förnyad ställning om region Jämtland Härjedalen medverkan efter maj 2017 behöver nu göras.

Verksamhetens syfte:

- Trygghet för samer i deras yrkesutövande
- Trygghet för de som vistas i extrem glesbygd, t.ex. fjällvandrare, fiskare, jägare etc

Verksamhetens mål:

- Förmåga att ge förstahjälpen
- Förmåga att ge adekvat vård i avvaktan på avancerad ambulanssjukvård
- Förmåga att utföra sjuktransport till närmaste ambulans eller läkare

AXG består i huvudsak av två delar. Utbildning och organiserad sjukvårdsinsats till drabbad när ordinarie ambulansresurser inte kan ta sig till platsen.

Utbildning ges till samebyar, helikopterföretag, stugvärdar m.fl. som utbildas i första hjälpen enligt ABCDE (Airway-fri luftväg, Breathing-andning, Circulation-cirkulation och blödning, Disability-medvetandegrad, känsel, rörelseförmåga, Exposure- exponering och skydd mot omgivning) och HLR (Hjärt-LungRäddning) anpassat till extrem glesbygd. Utbildningsmaterial har tagits fram i projektet och instruktörer utbildas inom AXG.

När ambulanshelikopter inte finns att tillgå finns det möjlighet, via AXG, att anlita privata helikopterbolag som också kan ta med medicinskt utrustningspack med t.ex. läkemedel till den drabbade. Distriktsläkare kan kontaktas för ordination av läkemedel och för att kunna bistå med råd på telefon. Larmplan finns via SOS Alarm.

Inför beslut om fortsättning har utvärdering gjorts av berörda inom region Jämtland Härjedalen. Samråd har skett med regionens samiska samrådsgrupp och Länsstyrelsens grupp av ordförande för samebyarna. Företrädare för länets samebyar har gett regionen rekommendationer inför beslut om fortsatt AXG-engagemang. Regionen har kommenterat dessa rekommendationer och bett om Västerbottens läns landstings svar på några av dessa rekommendationer.

Nuvarande kostnad för verksamheten är 375 000 kronor per år. Norrbottens läns landsting har beslutat att inte fortsätta delta i verksamheten. Västerbottens läns landsting har därför sett över verksamheten och presenterat nytt budgetförslag utifrån två deltagande landsting. Därmed ökar kostnaden till 436 000 kr per år.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen ska fortsätta samarbetet med Västerbottens läns landsting angående akutsjukvård i extrem glesbygd
2. Regiondirektören får i uppdrag att teckna avtal med Västerbottens läns landsting angående denna verksamhet
3. Finansieringen av verksamheten, 436 000 kronor/år, ska ske inom ramen för Hälso- och sjukvårdsförvaltningens övergripande kostnader

Utdrag till

Regionens samiska samrådsgruppen, Sofia Kling
Länsstyrelsens ordförande-grupp för samebyarna
Västerbottens läns landsting, Landstingsdirektören
Västerbottens läns landsting, Glesbygdsmedicinskt centrum
Norrländstingens Regionförbund